

SVENSKT NÄRINGSLIV

Föräldrars roll vid gymnasievalet

SVENSKT NÄRINGSLIV

APRIL 2021

Inledning:

Rekryteringsbehoven på svensk arbetsmarknad är stora och den utbildningsnivå som flest företag letar efter är den som motsvarar gymnasieskolans yrkesprogram. Samtidigt upplever 7 av 10 företag att det är svårt att hitta den kompetens som behövs och var femte rekryteringsförsök misslyckas.

De som läser ett yrkesprogram på gymnasienivå har en god arbetsmarknad framför sig, men trots detta saknas årligen drygt 18 000 elever i förhållande till behovet. För att möta arbetsmarknadens behov behöver andelen elever som tar examen på de nationella yrkesprogrammen på gymnasiet öka från 30 till drygt 40 procent.

Gymnasievalet är ett komplext, många gånger är det också det första stora beslut en ung person fattar mer eller mindre på egen hand. Det gör att föräldrarnas roll i ungdomarnas val är intressant.

Att barnen väljer en utbildning som de är intresserade av är det viktigaste, enligt föräldrarna. De flesta föräldrar uppger att barnen själva får bestämma i gymnasievalet men majoriteten av föräldrarna förordar dock högskoleförberedande program. I den här rapporten har Svenskt Näringsliv tittat närmare på föräldrarnas roll vid gymnasievalet.

Johan Olsson, policyexpert kompetensförsörjning, Svenskt Näringsliv.

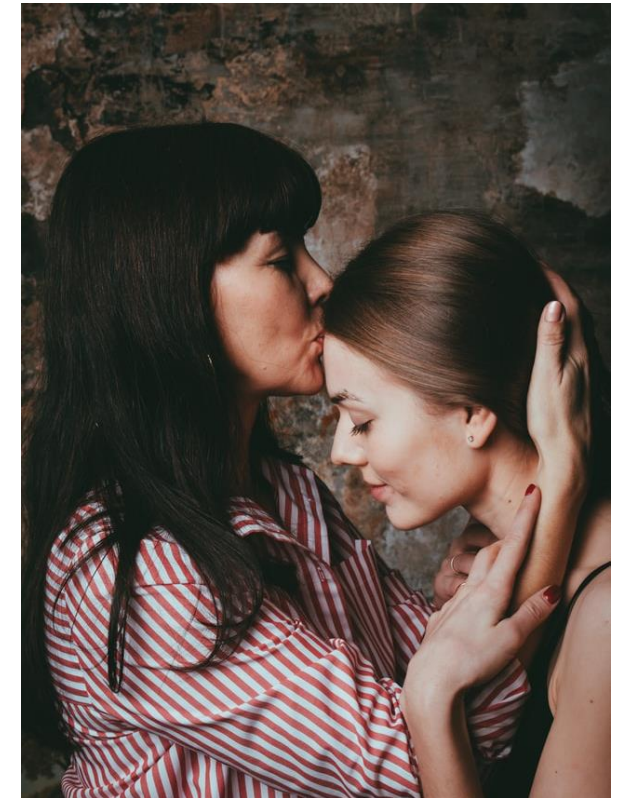
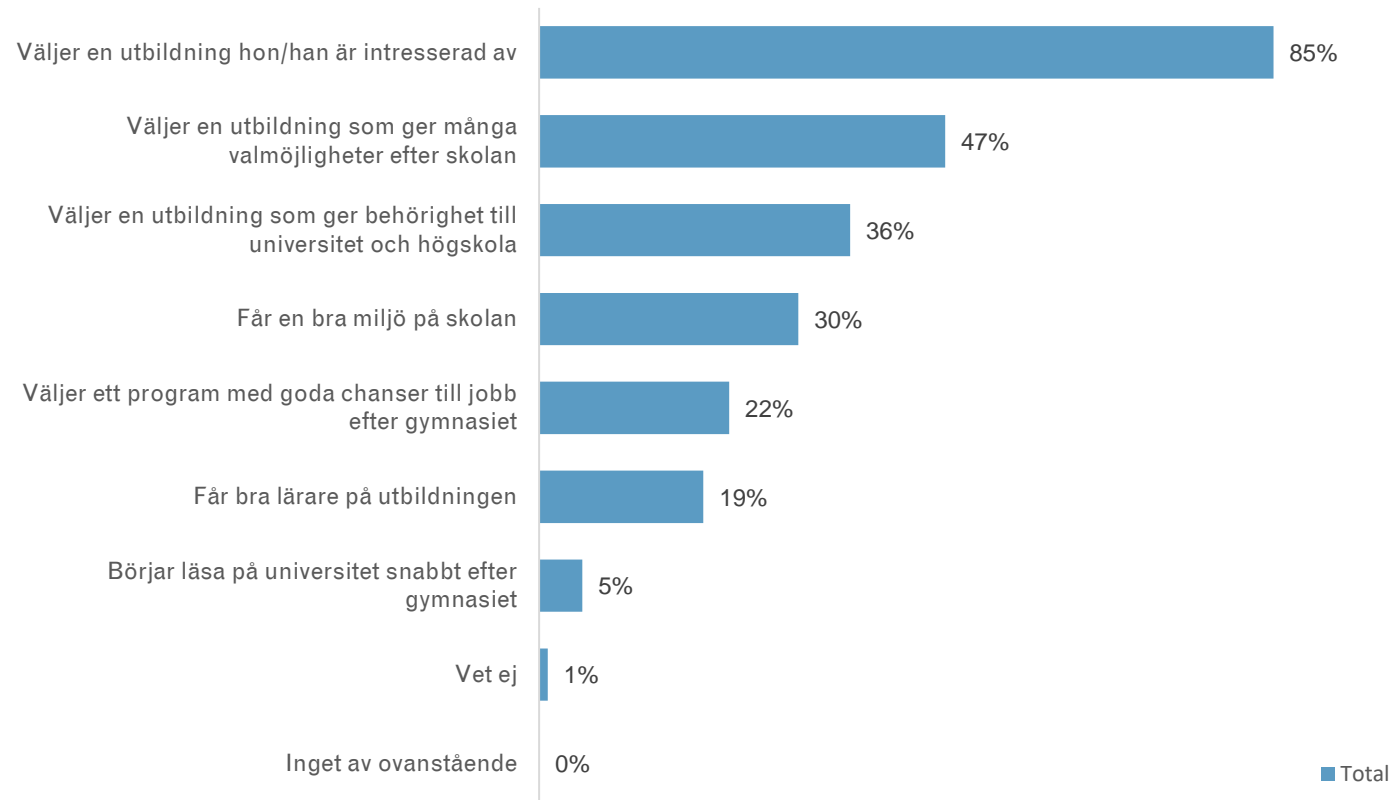
Fakta om undersökningen:

Målgrupp: vårdnadshavare till barn 14-15 år.

Fältperiod: november – december 2020. Genomförd av Norstat.

Att barnen väljer en utbildning som de är intresserade av är det viktigaste, enligt föräldrar

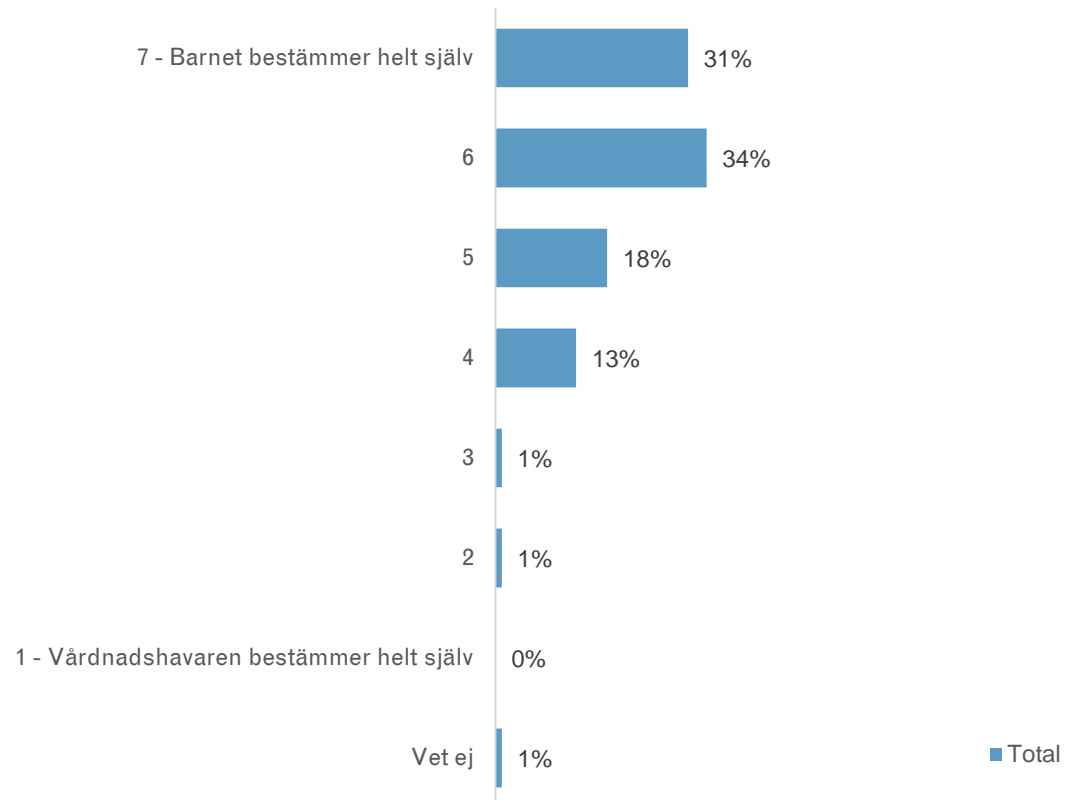
Vad är det viktigaste när föräldrarna råder sina barn i gymnasievalet? Att barnet/barnen...

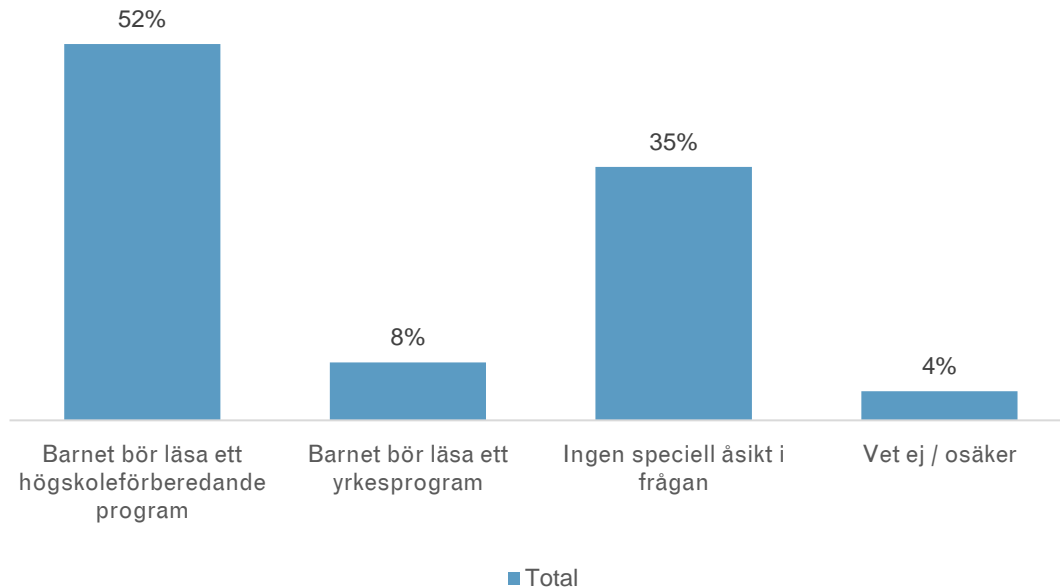
De flesta föräldrar uppger att barnen själva får bestämma i gymnasievalet

Vem bestämmer om barnets gymnasieval?

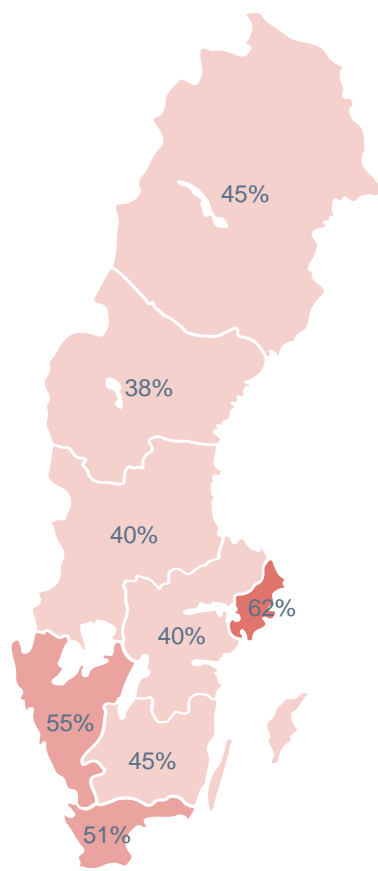

... majoriteten av föräldrarna förordar dock högskoleförberedande program

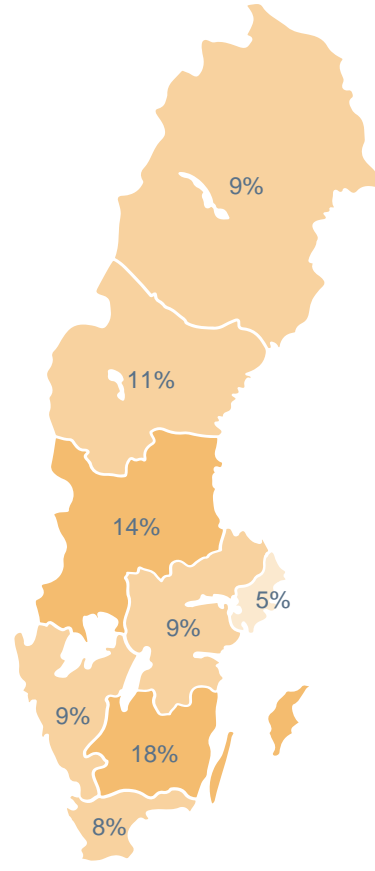
Har föräldrarna någon åsikt om vilken typ av gymnasieprogram deras barn bör gå?

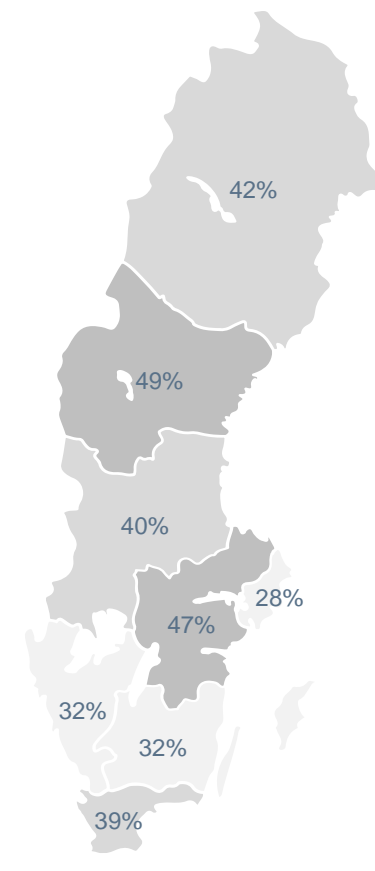
Det är främst i storstadsregionerna som man förordar högskoleförberedande program

Förordar HF-program

Förordar yrkesprogram

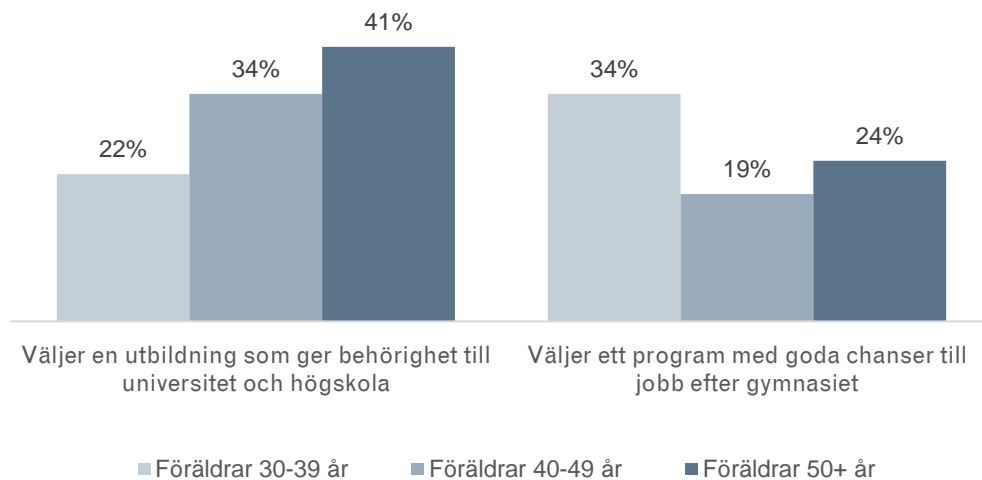

Ingen åsikt

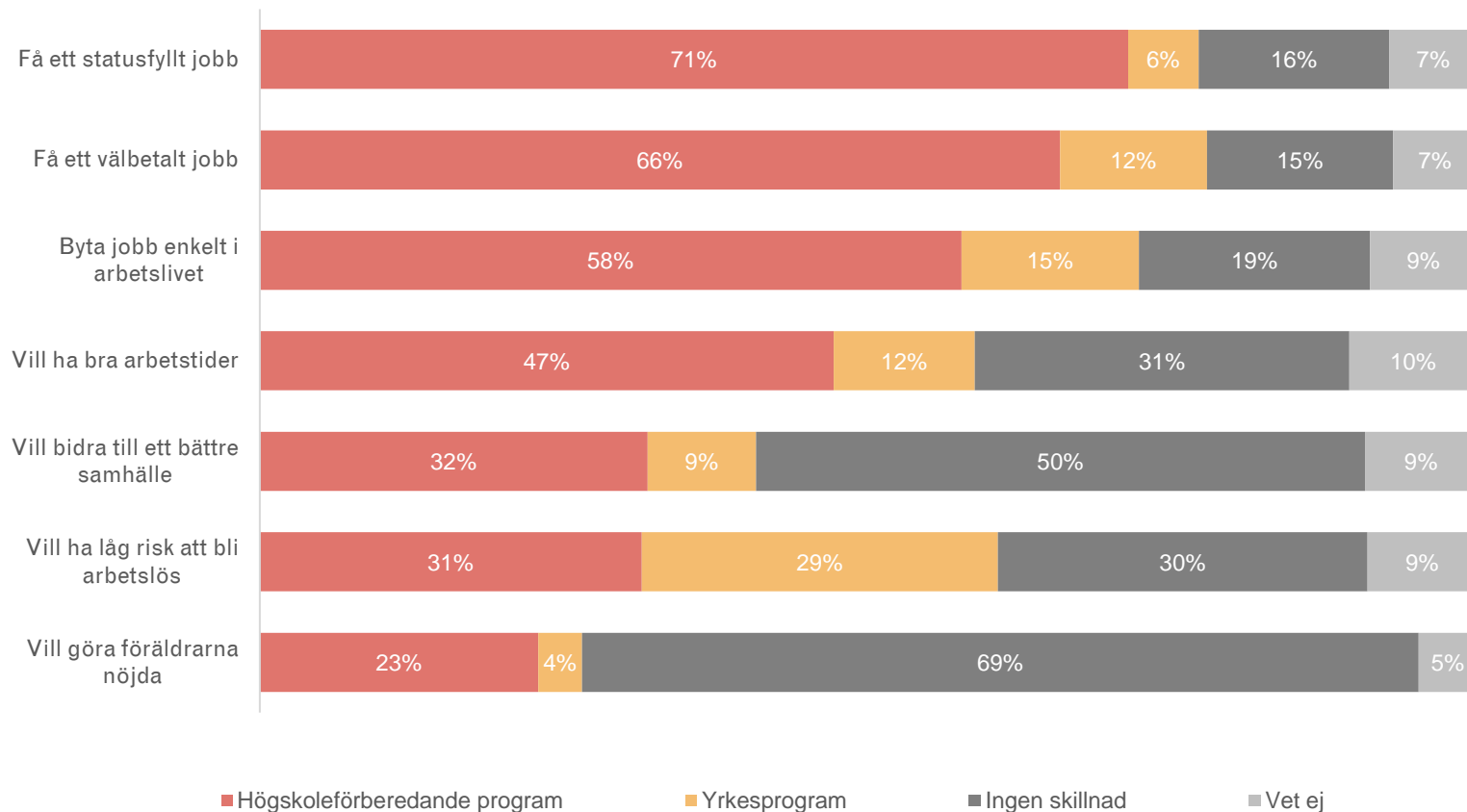
De äldre föräldrarna värderar högskolebehörighet högre än de yngre föräldrarna, och de yngre värderar jobb direkt efter gymnasiet högre än de äldre föräldrarna

Vad är det viktigaste när föräldrarna råder sina barn i gymnasievalet? Att barnet/barnen...

Föräldrar tycker att högskoleförberedande program är bäst på allt förutom parametern ”ha låg risk att bli arbetslös” – där de menar att programmen är ungefär lika bra

Vilken typ av program anser föräldrar är bäst för att...

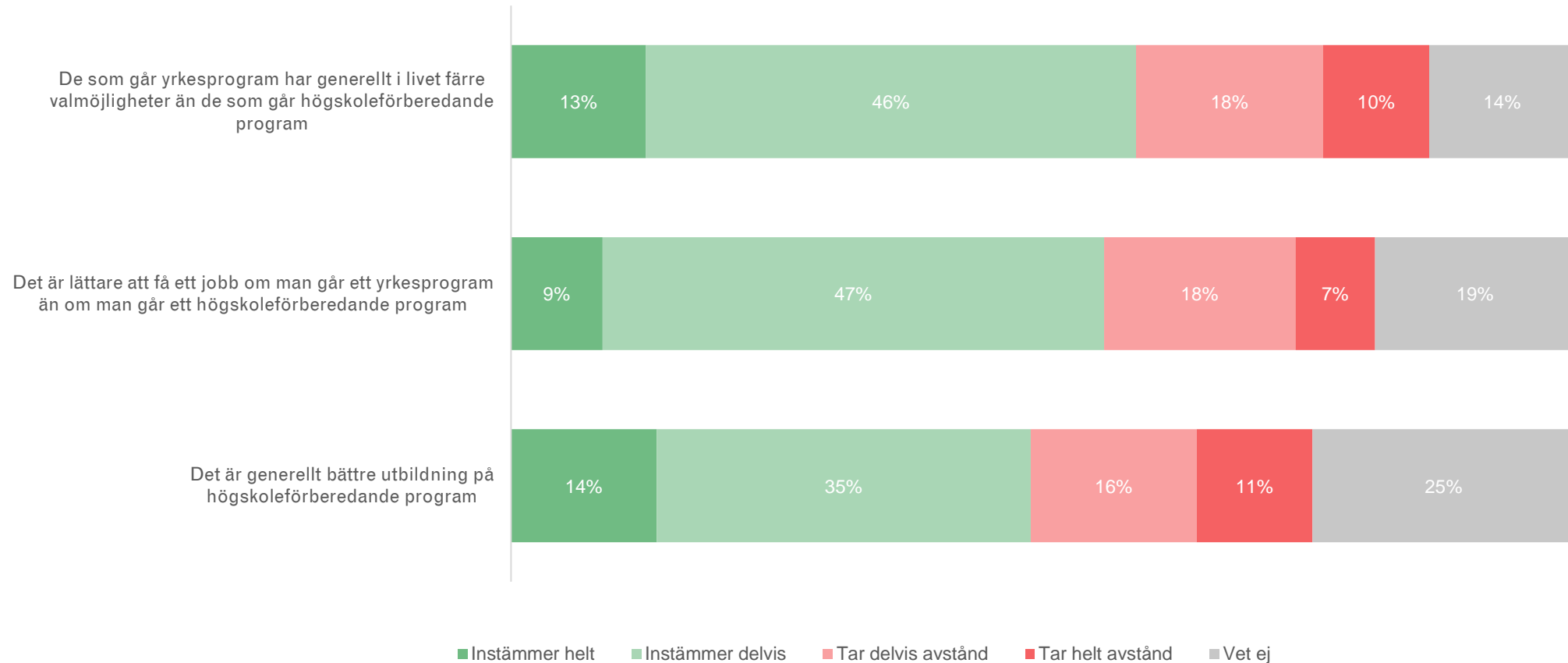

Föräldrar värderar HF-program högre än barnen själva – detta vet vi från UB:s undersökningar om gymnasievalet.

30% av Stockholmsföräldrarna uppger att HF-program är bäst för att göra föräldrarna nöjda.

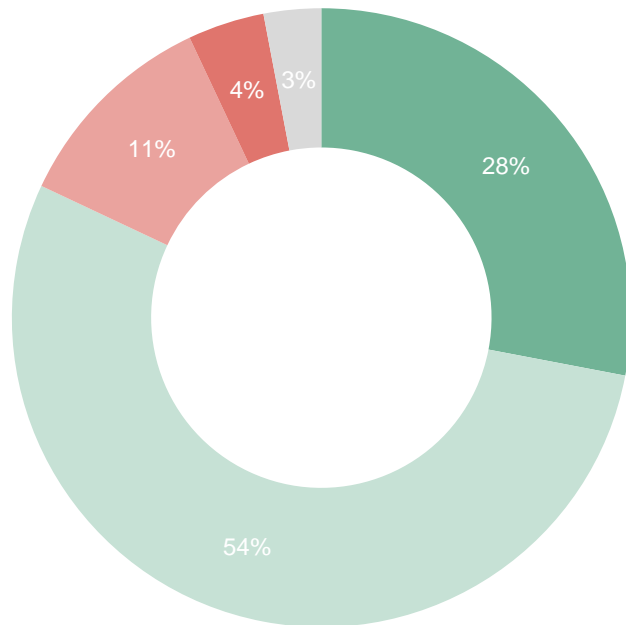

De flesta föräldrar håller med om att det är lättare att få ett jobb om man går ett yrkesprogram, men anser samtidigt att det är bättre utbildning som ger fler valmöjligheter i livet på ett högskoleförberedande program

Ungefär 1 av 4 föräldrar känner sig helt säkra på att de har tillräckligt med information för att hjälpa sina barn med gymnasievalet

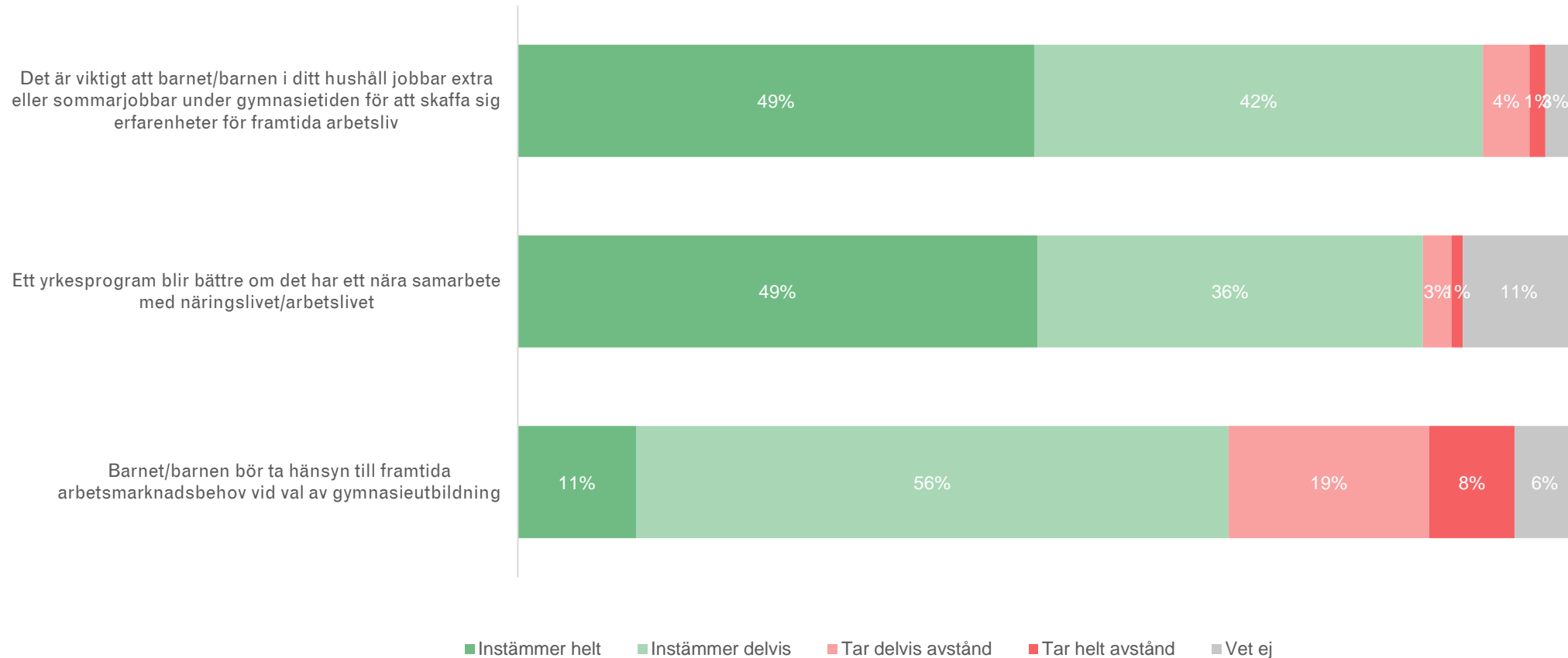
Påstående: "Jag har tillräckligt med information för att hjälpa barnet/barnen i mitt hushåll med valet till gymnasieskolan"

■ Instämmer helt ■ Instämmer delvis ■ Tar delvis avstånd ■ Tar helt avstånd ■ Vet ej

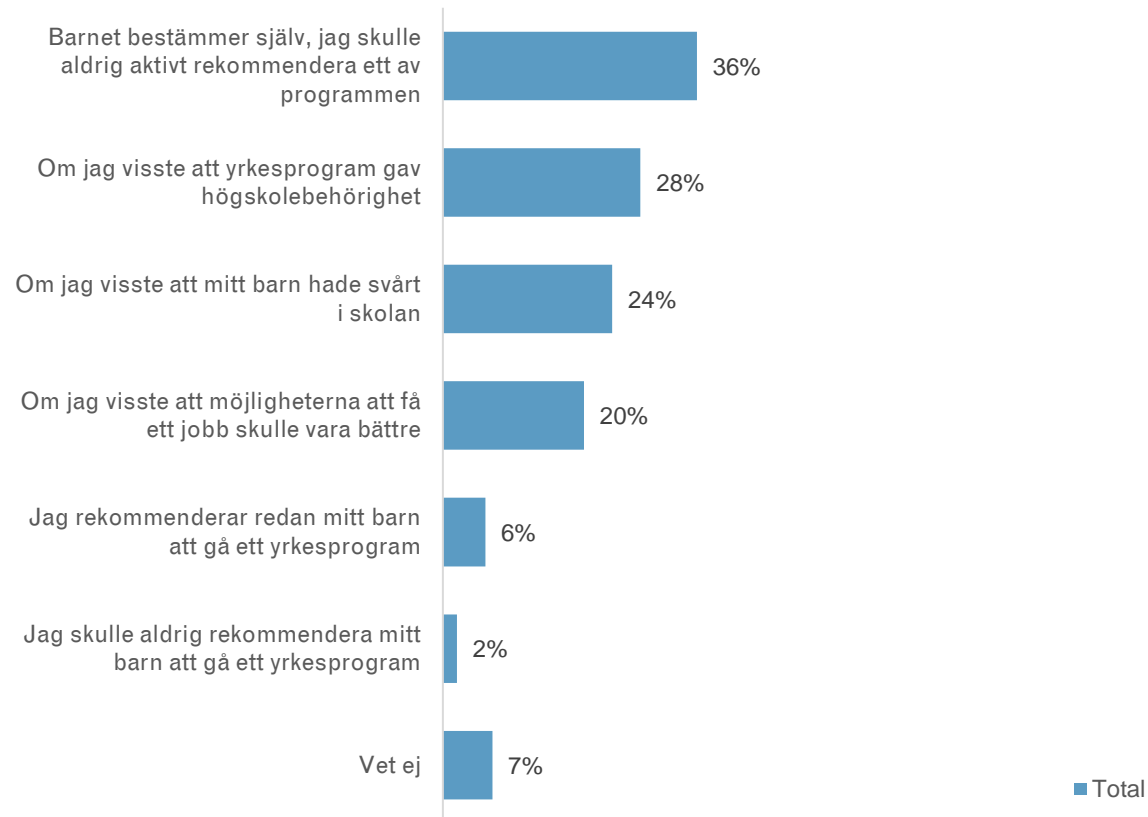

De flesta föräldrar håller med om att det är viktigt med extra- och sommarjobb, med färre att hänsyn bör tas till den framtida arbetsmarknaden i valet

Lite fler än var fjärde förälder skulle aktivt rekommendera ett yrkesprogram till sitt barn om de visste att det gav högskolebehörighet

När skulle föräldrar aktivt rekommendera att läsa ett yrkesprogram?

1

- De flesta föräldrar uppger att barnen själva får bestämma själva i gymnasievalet.

2

- 85% av föräldrarna uppger att det viktigaste i gymnasievalet är att deras barn väljer en utbildning som de är intresserade av.

3

- Majoriteten av föräldrarna förordar högskoleförberedande program – i synnerhet äldre föräldrar och de som bor i storstadsregionerna.

4

- De äldre föräldrarna värderar **högskolebehörighet** högre än de yngre föräldrarna, och de yngre föräldrarna värderar **jobb direkt efter gymnasiet** i högre utsträckning.

5

- Det är endast på parametern **ha låg risk att bli arbetslös** som föräldrar anser att yrkesprogram och högskoleförberedande program är jämnbra. I övrigt så tycker föräldrar att högskoleförberedande program är bättre.

6

- Ungefär 3 av 10 föräldrar uppger att de aktivt skulle rekommendera ett yrkesprogram om de visste att det gav högskolebehörighet.

SVENSKT NÄRINGSLIV